

ROMÂNIA
PRIMARIA COMUNEI VÂLCELE

Comuna Vâlcele, str. Oltenilor, nr. 21, județul Olt; tel/fax.0249/484498
e-mail: primariavilceleolt@yahoo.com

DISPOZIȚIE

privind aprobarea Strategiei de gestionare a riscurilor la nivelul aparatului de specialitate al Primarului Comunei Vâlcele, jud. Olt

Având în vedere:

- Solicitarea Președintelui comisiei de monitorizare SCIM de desemnare a responsabililor cu riscurile la nivel de compartimente;
- Regulamentul de organizare și funcționare al Primăriei Comunei Vâlcele;
- Ordinul Secretariatului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice.
- prevederile art. 5 alin. (2) din O.S.G.G. nr. 600/2018 privind aprobarea Controlului intern managerial al entităților publice;
- potrivit art. 154,155,156,art.196 al.(1), lit. b) din Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ;
- ORDONANȚĂ nr. 119 din 31 august 1999 *** Republicată privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv.
- Referatul de specialitate cu nr. 1431 din 17.04.2024;

În temeiul prevederilor dispozițiilor art. 196 alin. (1), art. 197-199 din Ordonanța de Urgență nr. 57/2019, privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

**PRIMARUL COMUNEI VÂLCELE, JUDEȚUL OLT,
DISPUNE:**

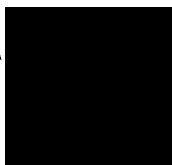
Art.1 Începând cu data prezentei dispoziții se aprobă Strategia de gestionare a riscurilor la nivelul aparatului de specialitate al Primarului Comunei Vâlcele, conform **Anexei nr. 1** la prezenta Dispoziție.

Art.2 Cu ducerea la îndeplinire a prezentei dispoziții se încredințează Comisia de monitorizare SCIM.

Art.3 Prezenta dispoziție se comunică prin grija secretarului general al comunei, după cum urmează:

- Institutiei Prefectului – Judetul Olt;
- Primarului comunei Vâlcele;
- Persoanelor nominalizate in anexă nr. 1

**PRIMAR,
TAIFAS ALEXA**

**CONTRASEMNEAZĂ.
SECRETAR GENERAL,**

Nr. 138/25.09.2025

Strategia de gestionare a riscurilor

I. Cerințe generale:

- Entitățile publice își definesc propriul proces de management al riscurilor adaptat dimensiunii, complexității și mediului specific, în vederea identificării tuturor surselor posibile de risc și pentru diminuarea sau eliminarea probabilității și impactului riscurilor.
- Conducerea entității publice stabilește vulnerabilitățile și amenințările aferente obiectivelor și activităților, care pot afecta atingerea acestora.

II. Conducătorul entității publice are obligația organizării și implementării unui proces eficient de management al riscurilor, în principal, prin:

- a) identificarea riscurilor în strânsă legătură cu activitățile din cadrul obiectivelor specifice a căror realizare ar putea fi afectată de materializarea riscurilor;
- b) identificarea amenințărilor/vulnerabilităților prezente în cadrul activităților curente ale entității care ar putea conduce la nerealizarea obiectivelor propuse și la săvârșirea unor fapte de corupție și fraude;
- c) evaluarea riscurilor, prin estimarea probabilității de materializare, a impactului asupra activităților din cadrul obiectivelor în cazul în care acestea se materializează; ierarhizarea și prioritizarea riscurilor în funcție de toleranța la risc;
- d) stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor (răspunsului la risc) prin identificarea celor mai adecvate modalități de tratare a riscurilor, inclusiv măsuri de control; analiza și gestionarea riscurilor în funcție de limita de toleranță la risc aprobată de către conducerea entității;
- e) monitorizarea implementării măsurilor de control și revizuirea acestora în funcție de eficacitatea rezultatelor acestora;
- f) raportarea periodică a situației riscurilor se realizează ori de câte ori este nevoie sau cel puțin o dată pe an, respectiv dacă riscurile persistă, în funcție de apariția de riscuri noi, eficiența măsurilor de control adoptate, reevaluarea riscurilor existente etc.

III. Conducătorii compartimentelor cuprinse în primul nivel de conducere din structura organizatorică a entității publice au obligația de a:

- a) nominaliza responsabili cu riscurile și să asigure cadrul organizațional și procedural pentru identificarea și evaluarea riscurilor, stabilirea strategiei de gestionare a riscurilor, monitorizarea implementării măsurilor de control, revizuirea și raportarea periodică a acestora;
- b) toate activitățile și acțiunile inițiate și puse în aplicare în cadrul procesului de management al riscurilor sunt riguros documentate, iar sinteza datelor, informațiilor și deciziilor luate în acest proces este cuprinsă în Registrul de riscuri, document care atestă că în cadrul entității publice există un proces de management al riscurilor și că acesta funcționează. Registrul de riscuri pe entitate include numai riscurile semnificative;
- c) responsabilii cu riscurile din cadrul compartimentelor colectează riscurile aferente activităților, identifică strategia de risc, elaborează Registrul de riscuri la nivelul
- d) compartimentelor din primul nivel de conducere, propun măsuri de control și monitorizează implementarea acestora, după ce în prealabil acestea au fost aprobate de către conducătorul compartimentului;

e) riscurile sunt actualizate la nivelul compartimentelor ori de câte ori se impune acest lucru, dar obligatoriu anual, prin completarea modificărilor survenite în Registrul de riscuri. Fiecare entitate publică, conform unei proceduri interne și experienței acumulate în managementul riscurilor, poate utiliza o serie de instrumente specifice identificării și urmăririi riscurilor, precum formular de alertă la risc, fișă de urmărire a riscului etc., fără ca acestea să aibă un caracter obligatoriu;

f) măsurile de control stabilite de compartimente se centralizează la nivelul entității publice și sunt aprobate de conducătorul entității publice. Măsurile de control sunt obligatorii pentru gestionarea riscurilor semnificative de la nivelul compartimentelor și se actualizează ori de câte ori este nevoie;

g) conducătorii compartimentelor din primul nivel de conducere raportează anual desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor, care cuprinde în principal numărul total de riscuri gestionate la nivelul compartimentelor, numărul de riscuri tratate și nesoluționate până la sfârșitul anului, stadiul implementării măsurilor de control și eventualele revizuiți ale evaluării riscurilor, cu respectarea limitei de toleranță la risc aprobate de conducerea entității publice;

h) pe baza raportărilor anuale primite de la compartimente se elaborează o informare privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor la nivelul entității;

i) informarea este analizată și aprobată în Comisia de monitorizare, ulterior aceasta fiind prezentată conducătorului entității publice.

IV. Referințe principale:

- Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/manAGERIAL și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea 1269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia
- Hotărârea nr. 557/2016 privind managementul tipurilor de risc.

V. Gestionarea riscurilor - strategie, monitorizare, revizuire:

- Pentru gestionarea eficientă a procesului de Management al riscurilor, la nivelul entității publice este necesar să existe:

- a) Structură cu atribuții în Managementul riscului;
- b) Responsabil cu gestionarea riscurilor la nivelul fiecărui compartiment de la primul nivel de conducere din cadrul entității publice (Responsabilul cu riscurile);
- c) Procedură de sistem (PS) privind Managementul riscurilor.

- Procedura de sistem trebuie să stabilească un cadru general unitar de identificare, evaluare și gestionare a riscurilor la nivelul entității publice.

VI. Metodologia privind identificarea, evaluarea și atenuarea riscurilor:

Managementul riscurilor este un proces efectuat de către conducerea și personalul structurilor entităților publice, și constă în:

1. Identificarea riscurilor;
2. Evaluarea riscurilor;
3. Stabilirea toleranței la risc;
4. Strategia adoptată pentru atenuarea riscurilor - controlarea riscurilor (răspunsul la

- risc);
5. Revizuirea și raportarea riscurilor.

1. Identificarea riscurilor

Riscurile se identifică și se definesc în raport cu obiectivele a căror realizare este afectată de materializarea lor.

Existența unui sistem de obiective clar definite în cadrul structurii constituie premisa esențială pentru identificarea și definirea riscurilor.

Dacă situația o impune, anumite activități/sarcini, ce au un rol determinant în realizarea obiectivului, pot fi detaliate la rândul lor până la limita necesară unei identificări și evaluări mai precise a riscurilor.

Identificarea riscurilor se efectuează prin formularea răspunsului la următoarea întrebare: Care ar fi consecințele nerealizării sau realizării necorespunzătoare a acestei activități/sarcini?

Un risc identificat va fi exprimat succint cu ajutorul câtorva cuvinte care să îi redea esența (de exemplu : efectuarea de plăți necuvenite, atribuirea nelegală a contractului de achiziție).

Pentru identificarea și definirea riscurilor se respectă următoarele reguli :

- ❖ se ține cont de faptul că riscul este o incertitudine, o posibilitate și nu un fapt împlinit ;
- ❖ se analizează problemele dificile identificate, iar dacă circumstanțele se pot repeta, se tratează problemele dificile și ca riscuri ;
- ❖ problemele (situațiile, evenimentele) care nu pot să apară nu se considera riscuri ;
- ❖ se definesc atât cauzele cât și efectele riscului identificat asupra obiectivelor ;
- ❖ se grupează și se prioritizează riscurile identificate ;

2. Evaluarea riscurilor

Evaluarea riscurilor presupune evaluarea probabilității de materializare a riscurilor și a impactului asupra obiectivelor în cazul în care acestea se materializează. Combinația dintre nivelul estimat al probabilității și nivelul estimat al impactului constituie expunerea la risc, în baza căreia se realizează profilul riscurilor.

Etapale evaluării riscurilor sunt :

- *Evaluarea probabilității de materializare a riscului identificat, care constă în determinarea șanselor de apariție a unui rezultat specific și se realizează prin:*
 - a) observarea materializării riscurilor similare în trecut;
 - b) analiza circumstanțelor (cauzelor) care favorizează apariția riscurilor;
 - c) utilizarea scalelor de evaluare a probabilității de materializare a riscului, în trei etape de probabilitate, potrivit tabelului:

Nr. crt.	Nivelul probabilității	Explicație
1	Foarte Scăzuta (0% - 15%)	Este foarte puțin probabil să se întâmple pe o perioadă lungă de timp; nu s-a întâmplat în prezent;
2	Medie (16% - 45%)	Este probabil să se întâmple pe o perioadă medie de timp; s-a întâmplat de câteva ori în ultimul an/ultimii ani;
3	Ridicata (46% - 60%)	Este foarte probabil să se întâmple pe o perioadă scurtă de timp; s-a întâmplat de multe ori în ultimul an;

4	Ridicata (61 - 80%)	Este probabil să se întâmple pe o perioada scurta de timp; s-a întâmplat în ultimul an;
5	Foarte ridicată(86% - 100%)	Este foarte probabil să se întâmple pe o perioadă scurta de timp; s-a întâmplat de multe ori în ultimul an

- *Evaluarea impactului asupra obiectivelor în cazul materializării riscurilor*, reprezintă consecința asupra obiectivelor (rezultatelor) așteptate, care poate fi, în funcție de natura riscului, negativă sau pozitivă și se face potrivit tabelului :

Nivelul impactului/consecințelor	Explicație
Foarte Scăzut	Cu impact foarte scăzut asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor;
Scăzut	Cu impact scăzut asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor;
Mediu	Cu impact mediu asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor;
Ridicat	Cu impact semnificativ asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor;
Foarte ridicat	Cu impact extrem de semnificativ asupra activităților structurii și îndeplinirii obiectivelor;

3. Stabilirea toleranței la risc

Toleranța la risc reprezintă „cantitatea” de risc pe care o structura este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expune la un moment dat și presupune următoarele:

- ❖ pentru fiecare risc identificat este necesară efectuarea unei comparații a expunerii la risc cu nivelul toleranței la risc;
- ❖ se analizează deviația expunerii la risc față de toleranța la risc și se stabilește dacă riscul este tolerabil sau nu;
- ❖ dacă expunerea la riscul inerent este mai mică sau egală cu toleranța la risc atunci nu se impun măsuri de control al riscurilor, ceea ce înseamnă că riscurile sunt acceptate;
- ❖ toate riscurile care au un nivel al expunerii situat deasupra limitei de toleranță trebuie tratate prin măsuri de control prin care expunerea la riscurile reziduale să fie adusă sub limita de toleranță stabilită.

Stabilirea limitei de toleranță la risc constă în punerea într-o relație de echilibru a costului de controlare a riscurilor cu costul expunerii, în cazul în care riscul s-ar materializa și se face potrivit tabelului :

Nivel de tolerare		Explicații
1 - 2	Tolerabil	Nu necesită nici o măsură de control
3 - 4	Puțin tolerabil	Necesită măsuri de control uneori
5 - 6	Mediu tolerabil	Necesită măsuri de control pe termen la anumite intervale medii
7 - 8	Intolerabil	Necesită măsuri de control pe termen scurt
8 - 9	Extrem de intolerabil	Necesită măsuri de control urgente, fără nici o discuție

4. Strategia adoptată pentru atenuarea riscurilor - controlarea riscurilor (răspunsul la risc)

După ce riscurile au fost identificate și evaluate, și după ce s-au definit limitele de toleranță în cadrul cărora structura este dispusă, la un moment dat, să își asume riscuri, se stabilește tipul de răspuns la risc pentru fiecare risc în parte, potrivit tabelului de mai jos:

Strategia adoptată pentru răspunsul la risc	Măsurile ce urmează a fi luate
Acceptare	Acceptarea (tolerarea) riscurilor, respectiv neluarea unor măsuri de control, intervine atunci când riscurile sunt liber asumate și aplicarea unei strategii de răspuns la risc nu este posibilă (se recomandă în cazul riscurilor cu expunere scăzută);
Evitare	Evitarea riscurilor, adică eliminarea activităților (circumstanțelor) care generează riscurile. Aplicarea acestei strategii este limitată în cazul activităților care țin de scopul structurii);
Monitorizare permanentă	Se acceptă riscurile cu condiția menținerii sale sub o permanentă supraveghere, presupune o amânare a luării măsurilor de control până la momentul creșterii probabilității de apariție a riscului astfel tratat. Această măsură se aplică în cazul riscurilor cu impact semnificativ, dar cu probabilitate mică de apariție, monitorizându-se cu precădere
Transferarea riscurilor	Încredințarea gestionării riscului unui terț specializat, pe bază de contract, are ca efect micșorarea expunerii structurii și gestionarea eficace a riscului de către un terț specializat. Această măsură se pretează în cazul riscurilor financiare și patrimoniale, cum sunt contractele de asigurare spre exemplu;
Tratarea (atenuarea) riscurilor	Reprezintă cea mai frecventă modalitate de abordare pentru majoritatea riscurilor cu care se confruntă structura și presupune acționarea prin măsuri de atenuare a probabilității, a impactului sau a amândurora (spre exemplu implementarea de instrumente de control intern/managerial pentru a menține riscurile în limite acceptabile);

5. Revizuirea și raportarea riscurilor

Revizuirea și raportarea riscurilor presupune:

- monitorizarea modificării riscurilor ca urmare a implementării instrumentelor de control intern/managerial și a modificării circumstanțelor care favorizează apariția riscurilor (a se analiza dacă : riscurile persista, au apărut riscuri noi, impactul și probabilitatea riscurilor au suferit modificări, măsurile implementate sunt eficace, anumite riscuri trebuie raportate șefilor ierarhici etc.);
- obținerea de asigurări privind eficacitatea gestionării riscurilor și identificarea nevoii de a lua masuri viitoare.

VII. Documente ce urmează a fi întocmite de către responsabili cu riscurile la nivel de compartimente funcționale din cadrul entității publice:

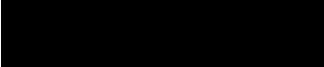
- Întocmirea și actualizarea registrului riscurilor la nivel de compartiment;
- Întocmirea Raportului care cuprinde în principal:

- numărul total de riscuri gestionate la nivelul compartimentelor;
- numărul de riscuri tratate și nesoluționate până la sfârșitul anului;

- stadiul implementării măsurilor de control și eventualele revizuri ale evaluării
riscurilor, cu respectarea limitei de toleranță la risc aprobate de conducerea entității
publice.

c) Actualizează anuală a Registrului de riscuri;

Elaborat,
Secretaria **de monitorizare**
Ionescu V

Președint **zare**
Diaconesc

Aprobat: